

ПЕРСЕЙ

УБИЕЦЪТЪ НА МЕДУЗА-ГОРГОНА

Х. Златното дърво и дъщерият на Вечерницата

Персей остави назад снѣга и леда и литна на югъ, дето слънцето се изкачваше

всѣки денъ по-високо върху едно сѣнно синьо лѣтно небе. А чайкитѣ и морскитѣ орли се рѣха около главата му, крѣскаха и го викаха да спре и, да поиграе, а делфинитѣ подскачаха, когато той минаваше, и го канѣха да се качи на гърбоветѣ имъ. И цѣла нощ морскитѣ нимфи пѣха сладко, а тритонитѣ трѣбѣха съ раковинитѣ си. Тѣ играеха около Галател, тѣхната царица, която севозѣше на колесница отъ бисерни черупки. Денъ следъ денъ слънцето се издигаше по-високо и за по-кратко време изминаваше пѣтя отъ изгрѣвъ до залѣзъ и отъ залѣзъ до изгрѣвъ. А Персей се плъзгаше по вълнитѣ като морски орелъ и краката му не се уморяваха; скачаше отъ вълна на вълна и не се намокряше. Най-последъ сѣгледа въ далечината висока планина, цѣла розово-червена отъ лѣчитѣ на залѣзващото слънце. Подножията ѝ бѣха покрити съ гори, а челото ѝ въ облаци; Персей позна, че това е Атласъ, който държи раздѣлени небесата отъ земята.

Той приближи планината и скочи на брѣга, и вървѣ докато чу сладки гласове да пѣятъ и видѣ, че е дошелъ до градината на Нимфитѣ, дъщеритѣ на Вечерницата. Тѣ пѣха като славеи между храститѣ и Персей спрѣ, за да послуша пѣсенята имъ; но думитѣ, които тѣ изговарѣха, той не можа да разбере, нито ще ги разбере нѣкой следъ много стотинѣ години. Той излѣзе напредъ и ги видѣ да играятъ, рѣка за рѣка, около едно вълшебнo дърво, което свеждаше вейки подъ тежестта на златни плодове; а около дънера на дървото бѣше се свилъ на колело драконъ, старата неспяща змия Ладонъ, която лежи тукъ вѣчно, слуша



пѣснитѣ на девойкитѣ и бди и премигва съ своитѣ сухи, блѣстящи очи.

Тогава Персей спрѣ, не отъ страхъ предъ дракона, а защото се посвѣни, като застана предъ тия хубави девойки. Като го видѣха, и тѣ спрѣха и го запитаха съ треперещи гласове:

— Кой си ти? Да не си мощния Херкулесъ, който ще дойде да обере нашата градина и да отнесе златнитѣ плодове?

Персей отговори:

— Не съмъ мощния Херкулесъ и не желая вашитѣ златни плодове. Кажете ми, прекрасни нимфи, пѣтя, който води къмъ Горгона, за да мога да отида при нея и да я убия.

Тогава тѣ въздъхнаха, заплакаха и казаха:

— Горгона ли! Тя ще те превърне въ студенъ камъкъ!

— По-добре да умра като герой, отколкото да живѣя като волъ въ оборъ. Безсмъртнитѣ ми дадохъ оръжие и тѣ ще ми дадатъ умъ да извърша това.

Нимфитѣ въздъхнаха отново и отговориха:

— Прекрасни момко, щомъ търсишъ смъртта си, иди. Ние не знаемъ пѣтя къмъ Горгона; но ще питае Атласъ, който седи на върхъ планината, братъ на нашата майка, Вечерницата. Той седи високо и вижда далеко прѣко океана и по-нататъкъ чакъ до Безобразната страна.

XI. Великанътъ Атласъ и шапката отъ тъмнина.

Тогава тѣ отидоха на планината при Атласа, тѣхния чичо, и Персей заедно съ тѣхъ. Тѣ намѣриха великана колѣничилъ да държи небесата да не паднатъ на земята.

Тѣ го попитаха и той отговори кротко като сочещекъмъ морето съ могъщата си рѣка:

— Азъ виждамъ Горгонитѣ да лежатъ на единъ островъ много далече отъ тукъ, но той младежъ никога не може се приближи до тѣхъ, ако не притежава шапка отъ тъмнина, която прави невидимъ оногова, който я наложи.

Тогава Персей извика:

— Где е тя, да отида да я намѣря?

Но великанътъ се усмихна и отговори:

— Никое смъртно същество не може да намѣри тая шапка, понеже тя е въ дълбочинитѣ на Хадеса, въ царството на смъртта. Но моитѣ племенници сѣ безсмъртни и тѣ ще ги донесатъ, ако ми обещаешъ

да иска да лѣкува дъщеря ни.

— Къмъ Радойча. — Млади момко, скръбта ни е голѣма и не ни е до шегѣ. Иди си! Не увеличавай мжката ни.

Радойчо: — Но азъ говоря самата истина, царице! Тази вода ще излѣкува дъщеря Ви. Заведете ме при нея!

Царицата: — къмъ Царя. — Много лѣкарства опитехме, нека опитаме и това. Може това дете да е Божий пратеникъ.

Царьтъ: — Азъ вече дадохъ съгласието си. Казахъ му какво е условieto. Заведи го при дъщеря ни!

Царицата: — къмъ Радойча. — Ела, млади момко! Богъ може да се е смилилъ надъ насъ.

Царицата: — Златната рибка?! Какво говори това дете?

Царьтъ: — И азъ не мога да разбера, но той настоява, че ще излѣкува дъщеря ни.

Царицата: — Господи! До какво доживѣхме. Едно дете

да иска да лѣкува дъщеря ни. — Къмъ Радойча. — Млади момко, скръбта ни е голѣма и не ни е до шегѣ. Иди си! Не увеличавай мжката ни.

Радойчо: — Но азъ говоря самата истина, царице! Тази вода ще излѣкува дъщеря Ви. Заведете ме при нея!

Царицата: — къмъ Царя. — Много лѣкарства опитехме, нека опитаме и това. Може това дете да е Божий пратеникъ.

Царьтъ: — Азъ вече дадохъ съгласието си. Казахъ му какво е условieto. Заведи го при дъщеря ни!

Царицата: — къмъ Радойча. — Ела, млади момко! Богъ може да се е смилилъ надъ насъ.

Царицата: — Златната рибка?! Какво говори това дете?

Царьтъ: — И азъ не мога да разбера, но той настоява, че ще излѣкува дъщеря ни.

Царицата: — Господи! До какво доживѣхме. Едно дете

да иска да лѣкува дъщеря ни. — Къмъ Радойча. — Млади момко, скръбта ни е голѣма и не ни е до шегѣ. Иди си! Не увеличавай мжката ни.

Радойчо: — Но азъ говоря самата истина, царице! Тази вода ще излѣкува дъщеря Ви. Заведете ме при нея!

Царицата: — къмъ Царя. — Много лѣкарства опитехме, нека опитаме и това. Може това дете да е Божий пратеникъ.



СЪЧКО СИ ОТИВА

Отива си Съчко и два дни по-рано, посърналъ, разплаканъ, съ кожухче продрано: отива си, бърза, не смѣй да се бави, гонятъ го човѣка — нѣма що да прави!

Гони го Зюмбюлко, гони и проклѣна, а Слънчо го шиба съ камшикъ по гърбина... Шиба, шиба, шиба, после му се смѣе. Съчко пѣкъ отъ жалба пѣтемъ сълзи лѣе.

Стоянъ Дриновъ

едно нѣщо и го изпълнишъ.

Персей обеща и великанътъ рече:

— Когато се връщашъ назадъ съ главата на Медуза, ти ще ми покажешъ тоя хубавъ ужасъ, та да изгубя чувствата си и дишането си и да се превърна въ камъкъ за винаги; защото е тежка работа за мене да подпирамъ небесата да не паднатъ върху земята.

Персей обеща и най-възрастната Нимфа слѣзе долу и се спусна въ една мрачна пещера между скалитѣ, отъ която излизаха пушекъ и грѣмъ, понеже тя бѣ една отъ устата на Пъкѣла.

Персей и Нимфитѣ чакаха седемъ деня треперящи; и на седмия денъ се върна Нимфата, като носѣше въ рѣка вълшебната шапка.

Тогава всички Нимфи цѣлунаха Персея и дълго плакаха за него; но той бѣ нетърпеливъ да трѣгне. Най-последъ той наложи шапката на глава и се изгуби отъ очитѣ имъ.

XII. Убийството на Горгона

Персей отиваше смѣло, миналъ много грозни гледки, много далече отъ сърдцето на Безобразната Страна отиваше по течението на океана, къмъ острови, гдето кораби не отиваха, гдето бѣше ни денъ ни нощъ, гдето нищо не бѣше на истинското си мѣсто и нищо нѣмаше име. Той чу най-последъ шумъ отъ крилетѣ на Горгонитѣ и сѣгледа блѣска на тѣхнитѣ медни нокти и разбра, че е време да спре, да не би Медуза да го превърне въ студенъ камъкъ.

Той размисли въ себе си известно време и си спомни думитѣ на Атина. Издигна се високо въ въздуха и вдигна огледалото на щита надъ главата си и погледна въ него, за

да види онова, що имаше подъ него.

И той видѣ три Горгони заспали голѣми като слонове. Персей знаеше, че тѣ не могатъ да го видятъ понеже го скриваше вълшебната шапка, но все пакъ се разтрепера, когато слизаше по-близо до тѣхъ, толкова, ужасни бѣха тѣхнитѣ медни нокти.

Дветѣ бѣха мръсни като свине и като свине спѣха дълбоко, разперили своитѣ могъщи криле, но Медуза се мѣташе непрестанно насамъ-натакъ. Като я гледаше така да се мѣта, Персей я съжали, понеже тя изглеждаше много хубава и тъжна. Нейнитѣ пера имаха цѣтветѣ на небесната джга, а лицето ѝ бѣ като лице на нимфа, само че веждитѣ ѝ бѣха смръщени, а устнитѣ ѝ стиснати отъ вѣчна грижа и мжка; и нейния дългъ вратъ блѣстѣше така блѣлъ въ огледалото, че Персей нѣмаше сърдце да я убие и каза: „О, ако трѣбваше да убия нѣкой отъ нейнитѣ сестри!“



ПОКОЙНИ ПИСАТЕЛИ



Стоянъ Дриновъ

Роденъ е на 3 февруарий 1883 година въ балканския градъ Па-нагюрище, а починалъ на 7 августъ 1922 година въ София.

Стоянъ Дриновъ е писателъ, който е писалъ само за малкитѣ. Сътрудничилъ е на всички детски вестници и списания. Много отъ хубавитѣ му и звѣнки стихове ще срещнете и по читанкитѣ. Стихотворенията му за деца сѣ подредени и издадени въ единъ хубавъ сборникъ.

Той е баща на рано починалия младъ поетъ Людмилъ Ст. Дриновъ. Билъ е дълги години учителъ, а така сѣщо и библиотекаръ въ Народната библиотека.

МУЗИКАНТЪ

— Пенчо, какво искашъ да ти подаря за имения ти денъ?

— Хармоника.

— Толкова много ли обичашъ музиката?

— Не за това, а защото всички ще ми даватъ пари да не свиря.

Но видѣ да се показватъ на главата ѝ змиитѣ, да гледатъ съ своитѣ блѣскави сухи очи да показватъ зѣбитѣ си и да съскатъ, а Медуза, като се мѣташе насамъ-натакъ, сви крилетѣ си назадъ и откри меднитѣ си нокти и Персей видѣ, че макаръ да бѣ хубава, тя бѣ мръсна и отровна като сестритѣ си.

Тогава слѣзе долу, пристѣпи смѣло къмъ нея и като гледаше твърдо въ своето огледало, той силно удари съ мечъ си веднѣжъ и нѣмаше нужда да удря повече.

Следъ това той обви главата въ кожата на козата, обърна настрана очитѣ си, и литна нагоре въ въздуха толкова бързо, колкото никога другъ пѣтъ.

(Следва)

Георги Крънзовъ

ЗЛАТНАТА РИБКА*)

Драматична приказка въ две картини

(Продължение отъ миналия брой)

Влиза царицата заплакана.

Царицата: — Царю мой, дъщеря ни е много зле. Цѣла нощъ съмъ стояла надъ леглото ѝ. Очитъ ѝ сѣ все затворени, устнитѣ ѝ засѣхватъ. Нѣма ли лѣкъ за нея? Боже помози ѝ!

Радойчо: — Не плачете царице! Азъ нося лѣкарство за Вашата дъщеря. Ето го. — Показва шишенцето.

Царицата: — поглежда го учудено. — Кой си ти, млади момко? И какво е това лѣкарство, което носишъ?

Радойчо: — Азъ съмъ Радойчо, синѣтъ на дърваря. Това е вода отъ езерото, където живѣе Златната рибка. Тя каза, че само това ще я излѣкува.

Царицата: — Златната рибка?! Какво говори това дете?

Царьтъ: — И азъ не мога да разбера, но той настоява, че ще излѣкува дъщеря ни.

Царицата: — Господи! До какво доживѣхме. Едно дете

Кики-Рики: — съ злѣчна усмивка. — Съ водата, която носи това глупаво момче? Ха, ха, ха!.. И такова чудо не е ставало.

Царьтъ: — Но сега може да стане. Влиза пазачътъ.

Пазачътъ: — Ваше Величество, току-що пристигна князь Властимиръ, годеникътъ на Вашата дъщеря.

Царьтъ: — Да влѣзе веднага! Пазачътъ излиза.

Царьтъ: — Така ли мислѣхъ да го посрещна? Той идва да се жени за дъщеря ми, а ще я завари на смъртно легло. Влиза Князь Властимиръ съ малка свита.

Князь Властимиръ: — покланя се на Царя — Ваше Величество, приветствамъ Ви отъ името на своя баща и отъ свое име!

Царьтъ: — Благодаря и на двама Ви, сине мой!

Князь Властимиръ: — Съ дълбока скръбъ въ душата, Ваше Величество, научихъ по пѣтя, че принцеса Бисерка, моята скъпа годеница и Ваша обична дъщеря, е тежко болна.

Царьтъ: — Да, скъпи княже, дъщеря ми е тежко болна. Отдавна лежи и никой лѣкаръ не може да ѝ помогне.

Князь Властимиръ: — А азъ идвамъ тукъ...

Царьтъ: — Зная, сине мой! И затова е двойно по-голѣма мжката ми. И азъ искахъ да направимъ сватба за чудо и приказъ.

Князь Властимиръ: — Нѣма ли лѣкъ за нейната болестъ?

Царьтъ: — Обещавахъ скѣпи награди, посичахъ всѣки лѣкаръ, който не може да я излѣкува. И до денъ днешенъ никой не ѝ е помогналъ.

Князь Властимиръ: — Значи, изгубена е всѣка надежда?! Принцеса Бисерка а изтичва радостно отъ своята стая и се хвърля въ пригърдитѣ на баща си.

Принцеса Бисерка: — Татко, скъпи татко, азъ съмъ вече здрава! — Вижда Князь Властимиръ. — Мили княже, Вие сте тукъ?! — Изтичва при него.

Князь Властимиръ: — пригръща я. — Скъпа принцесо, да вървамъ ли на очитѣ си? Вашиятъ баща току-що ми каза, че сте тежко болна?

Царьтъ: — Господи! Това е чудо! Тя е здрава, весела и тича, смѣе се.

Принцеса Бисерка: — Да, татко, здрава и весела съмъ.

Само нѣколко капки отъ онова чудно лѣкарство, което ми донесе малкото момче, върнаха всичкитѣ ми сили.

Царьтъ: — Не мога още да повѣрвамъ на очитѣ си!

Влиза Царицата.

Царицата: — радостна. — Богъ се смили надъ насъ. Тя е вече здрава! — Като вижда князь Властимира. — Скъпи княже, Вие сте тукъ? Кога пристигнахте?

Князь Властимиръ: — Преди малко. По пѣтя научихъ че принцесата е тежко болна, а сега я виждамъ здрава и радостна. Това ме прави двойно по-щастливъ!

Царицата: — И ние сме много щастливи, скъпи княже! Цѣли месеци тя лежеше на леглото, безъ да може да дигне глава, а сега усмивка грѣе на лицето ѝ. И това стана за мигъ. Едно малко момче донесе нѣкаква вода. Тя срѣбна отъ нея и веднага стана.

Царьтъ: — Но къде отиде това момче? Доведете го веднага! Ние трѣбва да му благодаримъ. То извърши чудо.

Принцеса Бисерка: — Азъ ще ида да го доведа! — Изтичва въ своята стая и веднага се връща. — Нѣма го! Излѣзло е отъ стаята.

*) Отъ книгата „Златно сърдце“